

תיירות

← חופשות בחו"ל

יופייה

אינו ידוע

וויילס מופלית לרעה לעומת אחיותיה הקלטיות המפורסמות ממנה, אירלנד וסקוטלנד, אבל לאלמוניותה היחסית יש גם יתרונות. טיול עם הרבה כרי אחו ירוקים, עננים אפורים, טירות אבירים וכפרים של דייגים וכורים ← גליה גוטמן

← "למה?", שאלו בהומור אפיני ירידנו האנגלים, גשם טורדני ירד כשעמרנו לצאת לדרכנו

לוויילס. גשם טורדני ירד כשעמרנו לצאת לדרכנו מהכפר האנגלי שבו התארחנו. "כאן יורד גשם, אז הם נוסעים לוויילס", חייכו המארחים בעלינות בריטית משועשעת, שהרי וויילס ידועה כאחד המקומות הגשומים בממלכה המאוחדת. הם עוד הספיקו לרסון בחו על ה־5.70 פאונדים שגובים על גשר האגרה המפריד בין אנגליה לוויילס. "בחורה לאנגליה זה בחינם", זרקו עקיצה אחרונה לפני שנכנסנו למכונית. חצינו את גשר האגרה המרשים המתח מעל לשון הים של Severny. וויילס קידמה את פנינו בשמיים אפורים ובשלטי רכבים בשתי שפות, וולשית ואנגלית, כסדר הזה. אחרי שעה או שעתיים וכמעט נקע בלשון הפסקנו לנסות לפענח את השמות הוולשיים, שאורכם כאורך הגלות. נוכרנו במרווין, הרובוט הדיכאוני מממדריך לטרמפיסט בגלקסיה, הרובר כמה עשרות אלפי שפות...וולשית.

אחרי שנים ארוכות של דיכוי ואיסור על לימוד של הגשה ודיבור בה, הפכה הולשית לשפה כמעט מתה, ברומה ללטינית ולעברית בשעתה. אבל היא עברה מהפך, שגרם לה להיות רומה יותר לעברית מאשר

ללטינית. כיום, אחרי מאמץ גדול להנחלת השפה, כמעט רבע מאוכלוסייתה של המדינה הקטנה דוברים כיום וולשית - אחת מהשפות האירופיות העתיקות ביותר. לומדים אותה בבתי הספר ומשרדים בטלוויזיה. העיסוק מהרגש בשפה הוא חלק מהעיסוק בזהות הלאומית (ברומה ל"עברי, דבר עברית", בשעתו), אבל ב־1999 נבחרה בוויילס מועצה מחוקקת, הראשונה זה 600 שנים, ורגלים עם סמלה הלאומי, דרקון אדום, מתנוססים כיום מעל מבנים שונים, ציבוריים ופרטיים.

וויילס, היושבת על הקצה הסלעי במערבה של אירופה, מופלית לרעה לעומת אחיותיה הקלטיות המפורסמות ממנה, אירלנד וסקוטלנד. היא לא נתפסת רומנטית מכותן, ומוכרת בעיקר מהסיפורים על כפרי המכרות שלה. אבל רווקא האנונימיות היחסית שלה היא שהופכת אותה למלכת ולמעניינת. הדולרים של התיירים, שמחקו חלק מהפולקלור המקומי באירלנד

טירות נופים. למעלה: טירת Carreg Cennen הנטושה, והפארק הלאומי ברקון ביקונו

העיירה היי און וויי. נולה חנוית ספרים משומשים. החנות שבתמונה: חנות פתוחה, בלי מוכר. משאירים נסך ב"קופסת האמון"

ובסקוטלנד, ומאימים להפוך את תרבותיהן הקדומות לדייסה קלטית רביקה, איכשהו פסחו על וויילס, שנותרה מספיק אמיתית כדי להיות היא עצמה.

וודסטוק של הדעת

מהר מאוד הגענו ל־Hay on Wye, עיר הספרים המשומשים שעל גבול אנגליהוויילס. מאז שתונת הספרים המשומשים הראשונה נפתחה בה ב־1960, הפכה העיר לשם נרדף לספרים, וכמעט כל אינץ' חופשי בה הפך לחנות ספרים - מטירה מתפוררת ועד אולם קולנוע ישן. בעשורים האחרונים גילו אותה סלבריטאים מלונדון ונשמות ספרותיות מהעולם כולו, ומי לא לא ביל קלינטון כינה אותה וודסטוק של הדעת. ובאמת, העיר היא חלום רטוב של כל חובב ספרים. שוטטנו בין החנויות, הסנפנו ספרים מכל סוג וסוגה, ורק המושבה על עודף משקל במוזרה עצרה אותנו כשספרנו 15 ספרים בשקיות.

היי אוןוויי, הנמצאת בקצה הצפוני של הפארק הלאומי ברקון ביקונו (Brecon Beacons), היא גם תירוץ מצוין להיכרות עם וויילס, נפייה הירוקים אפורים ואנשיה. טיילנו לאורך נהר Wye הרחב הוורם באון, במעלה גבעות ירוקות, לצד שדות חיטה ותפוחי אדמה, עצי צפצפה, ערבה ואלון, שארנבים עם זנבות לבנים רילגו ביניהם. רבים ממסלולי ההליכה עוברים בשטחיהן של חוות פרטיות עם פרות וכבשים, אך אין בכך כל בעיה. צריך רק לכוזר לסגור מאחוריהם את הפשפש שבגדר, שהפרות לא יברחו. "Nice day today", חייך אלינו איש מגינתו, כשהשמם ניצחה לרגע את העננים. "Lovely, isn't it", נוכרתי מה אומרים במקרה כזה. את השיול הכפרי קינחנו בארוחה לגמרי לא רעה כפאב Blue Boar בהיי, ולמחרת נסענו לטירת Carreg Cennen.

המראה מהטירה הקודרת, שקירותיה המתפוררים כמו צומחים מתוך צוקי גיר גינשים והיא ניצבת בודדה מעל לנהר Cennen, כשישה קילומטרים מהעיר לגמרי לא רעה כפאב Blue Boar בהיי, ולמחרת נסענו לטירת Carreg Cennen.

צילום: ויזואל

(Richard Llewellyn) - עם תיאורים בלתי נשכחים של עמקים ירוקים, הרציות לבנות והרים כהים שמעליהם שטים עננים אפורים ורדית אוזמות. וויילס אינה וויילס בלי הטירות הנטושות שלה, ר־Carreg Cennen היא אחת מהמרשימות שנותרו בה. היא נבנתה בשנת 1248, ועל־פי האגדה סיר אוריין (Sir Urien), אחד מאביריו של המלך ארתור, החל בבנייתה אף קורם. הטירה היותה מאוזן וולשי עד שנפלה בידי האנגלים ב־1277, אך נותרה בשימוש עד 1462, אז נחרבה בלקית בידי הרוכס מפמברוק (Pembroke) בשל היותה, בסיו המרירות.

בעקבות דילן תומס

המשכנו צפונה לאורך החוף הקמברי (Cambrian Coast) המפורץ. חלפנו על־פני לשון ים כחולה השפכת למפרץ ירוק, והגענו לניו־ק (New Quay), שבנייניה צבועים בצבעי פסטל והיא יודעת להיות מלנכולית כמו ערי חוף אנגליות במזג אוויר גשום ואפור. עיקר פרסומה בא לה מאישיותו הכובשת של המשורר הולשי דילן תומס, גיבור תרבות סוער ושנון, שהתגורר בה במהלך מלחמת העולם השנייה ונחשב לאחד מגדולי המשוררים של המאה ה־20, ובשנות ה־60 אומץ על־ידי דור הפרחים. אחד המעריצים המפורסמים ביותר היה רוברט (בוב) צימרמן, שהחליף את שם משפחתו לדילן בעקבות המשורר הנערץ.

יש הרואים בניו־קי את Llareggub, הכפר הולשי הימיני "Under Milk Wood", יצירתו הגדולה של תומס, מחזה לקולות המתאר את הווי החיים בעיירת דייגים ומלחים קטנה (תורגם לעברית בשם "תחת חורש החלב", בידי שולמית הר אבן). החובותיה הצרים של העיר המתעקלים במעלה הגבעה, השחפים המצוחצים ורציפי הנמל המרוצף אבנים משוים לה תחושה של ברירות

וויילס אינה וויילס בלי הטירות הנטושות שלה, ר־Carreg Cennen היא אחת מהמרשימות שנותרו בה

העיירה ניו־קי. מוזוה עם העיירה ביצירה Under Milk Wood של המשורר דילן תומס

תחנה במסלול דילן תומס. בעקבות המשורר חייו בעיר, המקומות שבהם גר והפאנים שבהם שתה

חלומית, שמצטיירת בכמה מיצירותיו של תומס. קל גם לדמיין מיני טיפוסים אקסצנטריים שתיאר בשיריו. למרות אהבתו לאזור ומשיכתו לים, לפאבים ולשיחות עם המקומיים, התנהלותו הפרובוקטיבית לא ממש התאימה למארג האנושי הצפוף של העיר הקטנה, שבה כולם הכירו את כולם.

בצדו השני של המפרץ, בחוף Majoda, ניצבת עד היום הבקתה שבה התגורר עם משפחתו במשך שנה, ובה התחוללה דרמה שכמעט הסתיימה באסון. חברו של תומס, William Killick, קצין בקומנדו האנגלי שב מן החזית, חשד כי אשתו ורה ניהלה בהיעדרו משולש רומנטי עם המשורר ועם רעייתו קייטלין. אחרי ריב קולני בפאב Black Lion הוא עקב אחרי תומס לבקתה, כיוון מכונת ירייה וריסס אותה בכדורים. למרבה המזל איש לא נפגע, אך זמן קצר אחר כך עזבה המשפחה את העיר. הקצין הועמד למשפט, אך לא הורשע.

התקופה הסוערת בניו־קי הונצחה בסרט The Edge of Love, שהלכו הגרול הסרט באזור והוא יצא לאקרנים ב־2008. בלשכת התיירות המקומית אפשר לקבל עלון עם מסלול דילן תומס (The Dylan Thomas' New Quay Trail), ובו תחנות שונות הקשורות במשורר ובחיייו בעיר, המקומות שבהם התגורר והפאבים שאבה, למשל The Black Lion Hotel, הניצב כיום נוטש למדי אך יש בו תצלומים רבים מהתקופה; או מסעדת The Hungry Trout, הטובה בעיר, או סניף הרואר שממנו שלח דילן את יצירותיו ללונדון.

מסביב לעולם

15 טב 22 באוגוסט

פולקלור, פייסטה בברצלונה

15 באוגוסט לפי המסורת זהו יום עלייתה השמימיה של הבתולה מריה, ובעבר נערכו בו מיסות ותהלוכות דתיות לרוב ברחבי העולם הנוצרי. אלה עדיין מתקיימות, ובמקומות רבים זהו עדיין יום חופשה, אבל בעולם הנעשה יותר ויותר חילוני הופך יום מונה (הנחשב ל"יום הולדתה השמימי") של מריה לסתם יום של כף.

ברצלונה היא מקרה מעניין, שכן ספרד היא מדינה קתולית בבסיסה, אבל ה"פייסטה מאיור" (Festa Major, הפייסטה הגדולה) של ברצלונה היא אירוע שמח ועליו. הרחובות מקושטים בפרחים ובסרטים ויש הרבה אירועים והופעות של מוזיקה, תיאטרון רחוב, ריקודים ופעילויות ברוח בלתי דתית לחלוטין, במשך שבוע שלם.

איפה: ברצלונה. רובע גריסה
מתי: 15 עד 21 באוגוסט

יום הולדת (1) נפוליאון

ב־15 באוגוסט 1769 נולד נפוליאון בונפרטה בעיר א'קסו (Ajaccio) באי קורסיקה, צרפת. האי והעיר גוויים עד היום את הקופון מחייו וממותו של האיש ששינה את העולם, בעיקר מהתיירים שעולים לרגל לראות את הבית שגודל בו. השיא הוא ביום ההולדת עצמו, או מקיימים חגיגה גדולה הנקראת Fêtes Napoléoniennes, עם מצעדים חגיגיים בתלבושות בסגנון בגדי התקופה, נשפים, קונצרטים חגיגיים ויוקוקי דינור לרוב.

איפה: א'קסו (Ajaccio). קורסיקה
מתי: 15 באוגוסט
אינטרנט: www.visit-corsica.com/en/Actualites/FETES-NAPOLEONIENNES

יום הולדת (2) קרישנה

ועד יום הולדת תניגי: 22 באוגוסט חל יום הולדתו של קרישנה, אחת הישויות המרכזיות שבהינדואיזם, וחוננים אותו ברחבי הודו בפסטיבלים, בהצגות ובשפע של אידועים. המסורת מספרת על חיבתו של האל לחמאה ולמוצרי חלב כבר בטעותו. האגדה מספרת שכדי להרחיק ממנו את כד החמאה תלתה אימו את הכד בנהיגמה, אך קרישנה העולל החכם יצר פירמידה של תינוקות, טיפס לראשה, שבר את הכד וחלל הכול.

בהג המיוחס ליום הולדתו משחורים ברחבי הודו את מעלליו, חבורות של נערים ובחורים צעירים מתאמנות זמן רב על מנת שיצליחו להפיל את הכד שהאימהות תולת עיניהם. לעיתים גם נערכות תחרויות ולעתים מחביאים בכד גם מטבעות ושאר מתנות, שבהן זוכה החבורה המנצחת. לידים רבים מתחפשים בדמותו של קרישנה. במקומות שונים החגיגה נמשכת עד סוף השבוע.

איפה: הודו
מתי: 22 באוגוסט

לחם ושום, פסטיבל

העיירה לזטרק (Lautrec) שבצרפת היא אחת היחידות במדינה שנותרו בה טחנות רוח שעדיין פועלות וטוחנות קמח. בצרפת זו כמובן עילה לפסטיבל (Fêtes Pains et Saveurs). לכן ב־15 באוגוסט מתקבצים אופים לחגוג את מסורת אפיית הלחם המקומית. חוץ מאפייה ומאכילה של לחם טרי, מתקיים גם קונצרט בכנסייה.

לזטרק שמרה על צביון ימי־ביניימי, והיא נחשבת אחת העיירות היפות בצרפת. העיר נחשבת לבירת השום בצרפת, והשום (הוודו) מתוצרתה נחשב למצטיינין במיוחד.

איפה: לזטרק, חבל טארן, דוום-מערב צרפת
מתי: 15 באוגוסט. 9 בבוקר עד 6 בערב

צילום: ויזואל

טירת Harlech. השתמרה נמטע בשלמותה. אתר מושלם לשחזורם של קרבות אבירים. במקום שהים נשק פעם לטירה, משתוע מגרש גולף מהנחשבים בעולם

כשהעננים יושבים נמוך על הגבעות, והגשם דופק על גגות הצפחה האפורים, המראה קודר ומלא אווירה

סנאודוניה. שרדו מכירה צפחה. משמאל: בדרך לכיבוש פסגת הר סנאודון. כל אחד עם כלב ביד

הטירה נשקף מבט יפה על סמטאות העיר המתקלות בתלילות, החנויות הקטנות, בתי האבן האפורים עם רעפי הצפחה, דיונות Morfa Harlech שליר הים, ובצפון כבר אפשר לראות את פסגותיהם המשוונות של הרי הפארק הלאומי סנאודוניה (Snowdonia).

במעמקי ארץ הצפחה

העיר Blaenau Ffestiniog (בלייני פסטיניוג; פירוש השם, כך אומרים, "המקום שמתחת למרגלות") בדרום סנאודוניה נחבת בצל גבעות זרועות בשכבי צפחה. תושביה מספרים בנאוה עוקצנית שהם נהנים ממוג האוויר הסגרירי ביותר בוויילס, וכשהעננים יושבים נמוך על הגבעות והגשם דופק על גגות הצפחה האפורים, המראה אכן קודר ומלא אווירה. בימים כאלה מתבקש לרדת למכרה הצפחה Lechwedd Slate Caverns הסמוך לעיר.

הצטיידנו בקסדה וירדנו בקרונית למעמקי המכרה, שהחל לפעול בשנת 1846 וכיום איננו פעיל יותר. זהו סיור אורקולי אינפורמטיבי ומתובל בהומור, שבו משוטטים ברגל בין תחנות שונות במבוכים ובנקיקים, ונחשפים לסיפורים מהווי הכורים, הסכנות והקשיים,

על רקע שירה של מקהלת גברים. כשיצאנו מהמכרה בירכנו על מולנו שאיננו כורי צפחה או פחם. כשם שהפחם הפך לחלק בלתי נפרד מההוויה של דרום וויילס, כך הצפחה בצפונה. כרייתה הגיעה לשיא בתחילת המאה ה-20, כאשר מחצבות וולשיות מנוהלות בידי ברונים אנגלים ייצרו חצי מיליון טונות של צפחה מעובדת בשנה (ופי עשרה מכך פסולת צפחה), שיוצאה לעולם כולו. הרים שלמים רוסקו והיו לטרסות בגובה של 600 מטרים ויותר, שבהן עמלו כורים, וסוחרים נשאו ונתנו עם בעלי המחצבות. רק מכרה או שניים נותרו פעילים בחלקם, וכלכלת הצפון נשענת כיום במידה רבה על תיירות.

הצפחה הוולשית, שהוכרה כאיכותית בעולם, משמשת כיום ברובה לייצור מוכרות שונות שעליהן חרוטים הרי סאודוניה. אנב, האנדרטה לדילן תומס בכנסיות ווסטמינסטר בלונדון עשויה כולה מצפחה. בסמוך למכרה נמצא כפר כורים וקטוריאני משוחזר. אפשר לטייל בו (ללא תשלום), לצפות באומנים היוצרים בצפחה ולקנח בכוס בירה Bryn Elltyd (ברין אשטיר) בפאתי

הבר אנר ברקפסט Bryn Elltyd (ברין אשטיר) בפאתי בלייני שייך לג'ון ולסינתיה, זוג אנגלים שהחליטו לקשור את גורלם בוויילס. לג'ון, מורה בהשכלתו, אין כיום סיכוי לעבוד כאן במקצועו כי אינו דובר וולשית מלידה. צפון וויילס היא כיום מעוז הוולשית ברחבי הממלכה, והמקומיים מרברים בה עניין של יום ביומו ומשמרים אותה ברבקות ובאהבה. ולחשוב על כך שרק עד לפני כמה עשרות שנים לא הורשו הוולשים ללמד בשפתם ולהשתמש בה.

רכבת צעצוע ואדמונד הילארי

יצאנו לכבוש את הר סנאודון (Snowdon), גולת הכותרת של אזור סנאודוניה, שהוכרו כפארק לאומי בזכות הצמחים הייחודיים הצומחים בו וגם בזכות חיפושית סנאודון הצבעונית, שחיה כאן מאז עידן הקרח האחרון. יוצאי נפאל ודרום אמריקה יכולים לגחך, אבל בגובה של 1,083 מטרים זהו ההר הכי גבוה בממלכה המאוחדת, למעט ההר בן גוויס בסקוטלנד (1,343 מטרים). החנינו את הרכב ב-Pen y Pass, מעבר

מידע מעשי

קל להגיע לוויילס. עולים על מטוס ללונדון, שוכרים רכב, ונוסעים מערבה. לחלופין, אפשר לטוס לבריטול במערב אנגליה, ולהמשיך משם ברכב. נמל התעופה הראשי של וויילס נמצא בעיר הבירה קרדיף (Cardiff). אין אליו טיסות ישירות מישראל. יש חברות, בהן KLM, המפעילות טיסות מכמה ערים באירופה, ויש כמובן טיסות מלונדון ומכמה ערים ברחבי הממלכה המאוחדת. הדרך הפשוטה ביותר היא בכביש M4 מלונדון, שעובר על שני גשרים (אחד מהם גשר אגרה) הנמתחים על הנהר Severn; www.severnbridgeco.uk. משך הנסיעה מלונדון הוא כשלוש שעות עד לגשר האגרה (בתנאי שאין פקקים).

מרחקים: המרחק מבריטול (העיר הגדולה ביותר במערב אנגליה) לקרדיף הוא כארבעים קילומטרים. המרחק לסוואנזי (Swansea), אחת הערים הראשיות במערב וויילס) הוא כתשעים קילומטרים.

ברכבת: פרטים באתר www.nationalrail.co.uk, וגם באתר www.thetrainline.com.

באוטובוס: חברת National Express מפעילה קווים לוויילס, בעיקר מלונדון לקרדיף, www.nationlexpress.com.

לינה: וויילס כולה משופעת בבד אנד ברקפסט, המציעים לינה נוחה באווירה ביתית ונעימה, ולרוב במחירים סבירים. הנה שתי המלצות: Belmont House ב-Hay on Wye שוכן בבית ישן בסגנון ג'ורג'יאני במרכז העיר ממש; Bryn Ellyd, www.hay-on-wye.co.uk. הזעיר Tanygrysiu, כשני קילומטרים מהכפר Blaenau Ffestiniog, ידידותי מאוד (גם לסביבה), בלב פארק Snowdonia, שבעליו הוא גם מדרך טרקים ושמח ליעץ בכל נושא הקשור לטיולים בוויילס.

לפרטים: info@brynellyd.com

טיפ: כשנמאס מארוחות הבוקר האנגליות המסורתיות המוגשות בבד אנד ברקפסט (לישראלים זה קורה די מהר), אפשר לבקש יוגורט במקום הנקניקיה, למשל.

הר סנואוודון. מי שלא רוצה לטפס, יכול לעלות ברכבת דמוית צעצוע

החרב של ארתור ומקהלת גברים

מספרים כי Yr Wyddfa, פסגתו של הר סנואוודון, נוצרה כאשר המלך ארתור הרג את Rhita, ענק נורא ואיום, שאהב להרוג מלכים ומזקניהם ארג לו גלימה. לוחמיו של ארתור השליכו אבן אחר אבן על גופת הענק, וכך נוצרה הפסגה. בכלל, אזור סנואוודוניה קשור קשר הדוק לארתור, המלך והאגדה. מהזמן שבו עזבו הרומאים את האי הבריטי במאות החמישית ועד העשירית, ההיסטוריה הוולשית רוחשת אגדות על Myrddin Gwrthryn (הוא המלך ארתור) ועל Caerleon בדרום וויילס טוענת להיותה האתר שבו שכנה חצרו של ארתור, Camelot, לסנואוודון שמורה הזכות הבלתי מעורערת להיחשב לביתו. ממלכתו של ארתור שכנה גבוה במעלה ההר, Llyn Llydaw הוא האגם שאליו השליך Bedivere, אחד מאבירי השולחן העגול, את אקסקליבר, חרבו המיתולוגית של ארתור, אחרי שנפצע פצעי מוות.

לעת ערב הגענו לעיירה התיירותית Bets y Coed (מבטאים Betusr Coid), העמוסה בחנויות, בתי קפה, בפאבים ובמסעדות. נודע לנו שעומדת להופיע כאן מקהלת גברים, ואנחנו הרי תמיד חלמנו לשמוע מקהלת כורים וולשית. אז נכון שגם אם תחפשו חזק לא תמצאו בימינו כורים מסוקסים ושחורים מפחם או מאבק צפחה, הקורעים את לבם בשירה בדרום מהמכרה הביתה, אבל מקהלות גברים עדיין תופסות מקום מרכזי בתרבות הוולשית, והקהל מוזמן לצפות גם בחזרות של מקצוענים ושל חובבים כאחד.

ההופעה התקיימה בפאב/מסעדה The Stables במרכז העיירה. "יש אנגלים בקהלה?", שאל בחיך אחד הזמרים בנס רועם. מיותר לציין שהוא ניצל את ההזדמנות כדי להריץ כמה עקיצות על חשבונם.

g@globes.co.il

גם כאן, כמו באנגליה, מתייחסים לכלבים בחיבה מטורפת. מה זה ילד לעומת כלב

מלון Pen Y Guryd. כאן התאכסנו והתאמנו הילארי ואנשיו בדרך לכיבוש האוורסט. המלון מקושט בזמורות של מטפסי ההרים

עליה בעיירה Llanberis, להגיע לפסגה בתוך כשעה, ולרדת כלעומת שבא. אורך המסלול הרגלי: שמונה מיילים (כ-13 קילומטרים) הלך וחזור; עלייה בגובה: 723 מטרים; זמן: כשש עד שבע שעות הלך-חזור.

בדרך חזרה חובה לעצור במלון Pen Y Guryd, שבו התאכסנו בשנת 1953 אדמונד הילארי ואנשיו, ממש לפני עלייתם המוצלחת הראשונה לאוורסט. הם התאמנו על הר סנואוודון בחורף, ערכו עליו ניסויים אחרונים של הציוד, וגם מצאו זמן לחתום על אחת התקרות במלון, המחזיק עד היום תצלומים היסטוריים ומוזרות מהאיש והאגדה. כשחזרו מהאוורסט, אנשי המשלחת טרחו והביאו למלון פיסת סלע מההר, והיא מונחת אחר כבוד על הכר. האוכל במלון טעים אך יקר מאוד, אבל הרמנו כוס בירה לכבודו של הילארי. הרי זה עתה כבשנו את ההר שעליו התאמן.

הרים בגובה של כ-300 מטרים. הוצאנו תרמיל, מים, מעילי גשם הגונים ומקלות טיולים - ולדרך. בחרנו לעלות בדרך הכורים (Miners' Track), שנכבשה בשירות מכרה הנחושת Britannia שפעל בהר.

ככל שעלינו, התחלף הירוק הפסטורלי בנוף של הרים זקופים, צחיחים בחלקם, אנמים, מפלונים ופלגי מים. בעלי הכר אנד ברקפסט שאצלם התארחנו, טרחו להזהיר אותנו לבל נסטה מהשביל וניפול לאיזה פיר עזוב של מכרה. למרות ההילה המלכותית, עדיף שלא להזדקק לשירותיו של וויליאם, הוא הנסיך מוויילס, המוצב בטייסת ההליקופטרים של מערך ההצלה באזור הזה ממש.

מוג האוויר היה איתנו. קריר אך לא יותר מדי, פה ושם זריף של גשם, אבל גם השמש לא ויתרה והאירה על האגמים. צבעו של הגבוה והיפה שבהם הוא ירוק טורקוז, בשל הנחושת שרכו כאן בעבר. ישבנו על סלע, אכלנו את הכריך שהכנו בכר אנד ברקפסט, והחלפנו חיוכים עם הטיילים שעלו או ירדו מההר, רבים מהם עם כלבי המחמד שלהם. גם כאן, כמו באנגליה, מתייחסים לכלבים בחיבה מטורפת. מה זה ילד לעומת כלב.

למרות העליות, התלולות לעתים, הדרך לא קשה במיוחד. גם לא חייבים להגיע לפסגה, ואם מתעייפים אפשר לחזור מתי שרוצים. ברגע שחצינו את קו הרכס, שהוא כמו קיר המגן על העמק ועל ההולכים בשביל, נתקלנו במשב רוח רצחני כמעט, והתמלאנו כבוד להר שהתכסה בענן לכבודנו. היה קר שם למעלה. מצאנו נחמה חמה בקערת מרק סמיך וטעים במסעדה הפשוטה והחביבה שבפסגה.

ולפתע שריקת קטר. כמו בשיר ילדים, צ'יק צ'יק צ'יק על הפסים, הופיע קטר קיטור שחור וקטן כשהוא נושא ומסלסל עשן, ואליו מחובר קרון אדום, כמו רכבת צעצוע ממש. זוהי הרכבת המיוחדת Snowdon Mountain Railway, שמתגלגלת על מסילה צרה במיוחד, ומי שלא רוצה לטפס כמו רגליו, יכול לעלות